

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.242/2018/ 6.szám

A Szegedi Ítéltábla (**jogtanácsos neve**) jogtanácsos által képviselt felperesnek - a Bagdi Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: dr. Bagdi László) által képviselt alperes ellen szerzői és szomszédos jogi jogdíj megfizetése iránt indított perében a Gyulai Törvényszék 2018. január 31. napján kelt 10.P.20.209/2017/14. számú ítélete ellen az alperes 15. sorszám alatt benyújtott fellebbezése alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a megfellebbezett rendelkezését **helybenhagyja.**

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 16 000 (tizenhatezer) Ft másodfokú perköltséget, valamint az állami adóhatóság felhívására a Magyar Államnak 52 500 (ötvenkettőezer-ötszáz) Ft fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az alperes üzemelteti (**település neve**) településen a (**vendéglátóhely neve**) elnevezésű vendéglátóhelyet. A felperes képviselője 2013. augusztus 7. napján ellenőrzést tartott itt, és annak során megállapította, hogy az üzletben nyilvános zeneszolgáltatás történik egyebek mellett televíziókészülék útján.

Az alperes a 2014. április 1. napján kelt és 2014. május 28. napján a felpereshez érkezett levelében bejelentette, hogy a (C.) Kft-vel kötött szerződés alapján az említett gazdasági társaság által biztosított ún. „közvetlen jogkezelésű” zeneállományt használja digitális egyutas technikai berendezés útján, ezért a továbbiakban, 2014. május 24-étől szerzői jogdíj fizetésére nem köteles.

A felperes képviselője ezt követően 2014. június 19-én és 2016. december 21-én ismételt ellenőrzést tartott az alperes üzletében. Az ellenőrzés során tapasztalatról kiállított adatlapon rögzítette, hogy ott televíziókészülék van elhelyezve. Az alperes ellenőrzés alkalmával jelen lévő képviselője az adatlap aláírását mindkét esetben megtagadta.

A felperes a 2014. április 1 - 2016. december 31-e közötti időszakra vonatkozóan összesen 853 581 Ft szerzői és szomszédos jogi jogdíj megfizetésére állított ki jogdíj fizetési értesítőket, amelyeket az alperes nem egyenlített ki.

A felperes a honlapján tájékoztatót tett közzé a televíziókészülék ún. néma üzemeltetése esetén a szerzői jogdíjfizetési kötelezettség alóli mentesülés feltételeit illetően. Ennek alapján a mentesülés akkor lehetséges, ha a televíziókészülék hangadásra műszakilag alkalmatlan, és az üzlethelyiségben más zenelejátszásra alkalmas eszköz nem kerül elhelyezésre. A mentesüléshez a közzétett formanyomtatvány és műszaki adatlap hiánytalan kitöltése és cégszerű aláírása, a hangadásra való műszakilag alkalmatlanság okirati alátámasztása, továbbá az is szükséges, hogy a helyszíni ellenőrzés lehetőségét a felhasználó biztosítsa és annak során a készüléken ún. jogi zár kerüljön felhelyezésre. Az alperes a mentesülés érdekében ilyen tartalmú kérelmet nem terjesztett elő.

A fizetési meghagyás kibocsátásával indult és az alperes ellentmondása folytán perré alakult eljárásban a felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 853 581 Ft szerzői és szomszédos jogi jogdíj, valamint annak 2016. november 11. napjától járó késedelmi kamata, 12 388 Ft behajtási költségátalány, 25 979 Ft közjegyzői díj, 25 607 Ft eljárási illeték és 10 000 Ft jogtanácsosi munkadíj megfizetésére. A követelésből 197 151 Ft-ra szomszédos jogi jogdíj, míg 656 430 Ft-ra szerzői jogdíj címén tartott igényt. Előadta, az alperes jogosulatlan zenefelhasználást végez, bejelentette ugyan, hogy kizárólag ún. közvetlen jogkezelésű zeneműveket szolgáltat, azonban a helyszíni ellenőrzés során televíziókészülék is megtalálható volt az üzletben, amely nem minősül az ún. digitális egyutas technikai berendezésnek. Kiemelte, az alperes csak a perben hivatkozott arra, hogy a televíziókészüléket zeneszolgáltatásra alkalmatlanná tette, a jogdíj fizetési kötelezettség alóli mentesülésre vonatkozó tájékoztatóban rögzített feltételeket azonban nem teljesítette.

Az alperes a szomszédos jogi jogdíjigényt elismerte, ezt meghaladóan a kereset elutasítását kérte. Hivatkozott arra, hogy kizárólag a (C.) Kft. által a részére biztosított digitális egyutas technikai berendezést használja, és kizárólag közvetlen jogkezelésű zeneműveket, azaz olyan szerzők műveit használja, akik a közös jogkezelés ellen tiltakoztak. Előadta, az üzletben elhelyezett televíziókészülék csak képet sugároz, az „hatástalanítva” lett. Egyebekben a jogdíj összegszerűségét nem tette vitássá.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 853 581 Ft-ot, valamint annak 2015. november 11. napjától járó késedelmi kamatát, 12 388 Ft behajtási költségátalányt, valamint 61 586 Ft perköltséget. Határozatának indokolása szerint ha valamely helyiségben a zenelejátszásra alkalmas berendezés van, vélelmezni kell annak használatát is. Utalt arra, a zenefelhasználás megtörténte utólagosan kétséget kizáró módon nem zárható ki, ezért a nyilvánosság részére nyitva álló helyiségben elhelyezett zeneszolgáltatásra alkalmas készülék útján szolgáltatott zene után az egységet üzembentartónak szerzői jogdíjat kell fizetnie. Rámutatott, a televíziókészülék zeneszolgáltatásra alkalmas műszaki eszköz. A szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. tv. (a továbbiakban: Szjt.) 25. § (4) bekezdése a zenefelhasználással kapcsolatos körülmények megváltozásához előzetes bejelentést ír elő, amelynek az alperes nem tett eleget, nem nyújtotta be továbbá a mentesüléshez szükséges kérelmeket, nyomtatványokat, nem került lefolytatásra ezzel kapcsolatos eljárás sem, így a mentesülését nem teszi lehetővé a készülék hangadásra alkalmatlanná tételének utólagos bizonyítása sem. Ezen álláspontjára tekintettel az alperes által e körben felajánlott bizonyítást elutasította.

Az alperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását, másodlagosan annak részbeni megváltoztatásával a marasztalási összeg 197 151 Ft-ra történő leszállítását kérte. Érvelése szerint az a vélelem, miszerint a nyilvánosság részére nyitva álló helyiségben zeneszolgáltatásra alkalmas készülék elhelyezése esetén a zeneszolgáltatást is

vélelmezni kell, nem minősül megdönthetetlen vélelemnek. Hangsúlyozta, az elsőfokú eljárásban tanúbizonyítást ajánlott fel arra nézve, hogy mely időszaktól kezdve nem történt a televíziókészüléken műsor vétele, mert a hangadó berendezés abból eltávolításra került. Az elsőfokú bíróság a felajánlott bizonyítást nem folytatta le, így nem volt abban a helyzetben, hogy a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. tv. (a továbbiakban: Pp.) 206. §-a szerint helyesen megállapított tényállásból jogszerű következtetésre juthasson, ezért a felajánlott bizonyítás folytatása érdekében indokolt az eljárás megismétlése.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Hangsúlyozta, az Szjt. 25 § (4) bekezdése alapján az alperest terhelte annak bejelentése, hogy az üzlethelyiségben elhelyezett televíziókészüléket hang kiadására alkalmatlanná tette, azaz a zenefelhasználást megváltoztatta. Az alperes ilyen bejelentéssel nem élt, így a bejelentés elmulasztásának hiányában a jogszabályban írt ellenőrzési jogát gyakorolni nem tudta.

A fellebbezés **alaptalan.**

Az Szjt. 25. §-a értelmében a nyilvános zenefelhasználás jogdíjköteles. A szerzői jogdíjat - ahogyan azt az elsőfokú bíróság helytállóan megállapította - a felperesnek mint közös jogkezelő szervezetnek kell befizetni. A (4) bekezdés szerint a felhasználó köteles a tervezett felhasználást és a már megkezdett felhasználás megváltoztatását a közös jogkezelő szervezetnek előzetesen bejelenteni, amely szervezet a felhasználást a helyszínen ellenőrizheti.

A jogdíj megfizetésére irányuló igény érvényesítésének nem feltétele a jogdíjkezelő szervezet által végzett ellenőrzés, az ott észlelteket rögzítő adatlap kitöltése és annak az ellenőrzött szerv képviselője általi aláírása. Ez utóbbi körülmény csupán a felhasználás tényét igazolja az ellenkező bizonyításáig, magát a jogdíjfizetési kötelezettséget azonban a tényleges zenefelhasználás alapozza meg. Önmagában az a tény, hogy a 2014. június 19-én és 2016. december 21-én kiállított adatlapot az alperesnek az ellenőrzéskor egyébként jelenlévő szervezeti képviselője nem írta alá, csak abból a szempontból bír jelentőséggel, hogy a felperes igényét milyen jogalapon érvényesítheti. Az Szjt. 25. § (1) bekezdése alapján érvényesíthető a díjigény, ha a felek között a felhasználási szerződés létrejött. Az adatlap aláírásának hiányában ez nem állapítható meg. Ugyanakkor az írásbeli felhasználási szerződés hiányában folytatott zeneszolgáltatás olyan jogosulatlan felhasználást valósít meg, amelynek alapján az Szjt. 94. § (1) bekezdés e) pontja szerint polgári jogi igény érvényesítésére nyílik lehetőség. Ennek alapján a jogosulatlan felhasználó köteles a jogsértéssel elért gazdagodás megtérítésére, amelynek minimális összege a jogszerű felhasználás esetén járó díj.

Nem vitás tény, hogy abban az időszakban, amelyre nézve a felperes szerzői jogdíj iránti igényt érvényesít, az alperes által működtetett vendéglátóegységben televíziókészülék került elhelyezésre. A Legfelsőbb Bíróság BH1992. 98. számú eseti döntésében kifejtettek szerint zeneművek nyilvános előadásának kell tekinteni - többek között - a vendéglátóipari üzemekben előadott „élő zenén” kívül a vendégek (fogasztó közönség) részére nyitva álló helyiségben elhelyezett videó készüléket, vagy egyéb technikai eszközök útján szolgáltatott zenét. Az így szolgáltatott zene után a vendéglátóipari egységet üzemeltető személynek szerzői jogdíjat kell fizetni. Köztudomású, így a perben alkalmazandó polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. tv. (a továbbiakban: Pp.) 163. § (3) bekezdése értelmében a bíróság valóban fogadja el azt, hogy a televízió zenét is sugároz. Ha a vendégek rendelkezésére álló helyiségben üzemképes állapotban elhelyezett televíziókészülék van, vélelmezhető, hogy a készüléken keresztül zeneszolgáltatás is történik, amely zeneszolgáltatás csak a jogszabályban meghatározott szerzői díj megfizetése ellenében jogszerű. Annyiban helytálló az alperes fellebbezési érvelése, hogy az előzőekben írtak nem minősülnek megdönthetetlen törvényi vélelemnek, ezért a bizonyítási eljárás lefolytatása és a bizonyítékok mérlegelése szükséges annak

eldöntéséhez, az ellenőrzéskor a helyszínen talált televíziókészüléken keresztül zeneszolgáltatás megvalósulhatott-e (BDT2014. 3082.II., BDT2016. 3524.III.). Mindebből következően az elsőfokú bíróság álláspontjától eltérően az Szjt. 25. § (4) bekezdésében írt bejelentési kötelezettség, valamint a felperes honlapján a televíziókészülék ún. néma üzemeltetése esetére vonatkozó eljárás lefolytatásának az elmulasztása nem zárja ki annak bizonyítását, hogy a vendéglátóegységben elhelyezett televíziókészülék hang sugárzására nem volt alkalmas, és ezért nem valósult meg a zeneszolgáltatás. Ennek bizonyítása a perben a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján az alperest terhelte, a felajánlott bizonyítás azonban erre nem volt alkalmas. A bejelentett tanúk egyike az alperes állítása szerint a televíziókészülék átalakítását végezte. Ha a tanú vallomása igazolná is e tényt, ez még nem bizonyítaná, hogy az így átalakított televíziókészülék volt elhelyezve az üzletben a perrel érintett időszakban. A másik tanú pedig az alperes alkalmazottja, akitől érdektelen tanúvallomás nyilvánvalóan nem várható. Ez utóbbi körülmény önmagában a tanú meghallgatását nem tenné mellőzhetővé (BH1999. 260), azonban az alperes számára kedvező tartalmú tanúvallomás sem lenne alkalmas az alperesi állítás alátámasztására a perben rendelkezésre álló egyéb bizonyítékokkal szemben.

Tény, hogy a felperes az alperes zenefelhasználás megszüntetésére vonatkozó bejelentését követően két alkalommal ellenőrzést tartott az üzletben. Az ott kiállított adatlapokon a televíziókészülék mint zeneszolgáltatásra alkalmas eszköz feltüntetésre került. Az alperes képviselője nem írta ugyan alá az adatlapokat, nincs azonban észszerű magyarázata annak, hogy miért nem tüntette fel az adatlapon, hogy a televíziókészülék hang sugárzására nem volt alkalmas. Ennek ugyanis nyilvánvalóan nem volt akadálya, ennek az ellenkezőjét maga sem állította. A bizonyítékok értékelése körében van jelentősége annak a ténynek, hogy a későbbiekben sem történt meg az alperes részéről a bejelentés, holott az adatlapon szerepel, hogy a változás az előzetes bejelentés alapján vehető figyelembe. Tény, hogy a perrel érintett több mint két évet átölelő időszakban az alperes nem emelt kifogást a felperes által a szerzői jogdíjról kiállított számlákkal szemben. Azt csupán megjegyzi az ítéletábra, hogy az utóbb megalapozottnak talált szomszédos jogi jogdíjat sem egyenlítette ki. Nem adott továbbá magyarázatot arra sem, hogy milyen célt szolgált a hang sugárzására alkalmatlan televíziókészülék egy olyan vendéglátóhelyen, ahol egyébként a szerzői jogdíj alól mentes zeneszolgáltatás folyik.

Mindezek figyelembevételével az alperes által felajánlott bizonyítás szükségtelen, és ez okból nem indokolt az elsőfokú eljárás megismétlése.

A kifejtettekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a - fentiek szerinti részben eltérő indokokkal - a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező alperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes - 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján megállapított - jogtanácsosi munkadíjból álló másodfokú perköltségének a megfizetésére.

Az alperes hivatkozott ugyan jogorvoslati kérelmében arra, hogy a fellebbezési eljárási illetéket a 44/2004. (XII. 20.) PM rendelet 6/A. §-ában írtak szerint átutalással teljesíti, ezt azonban nem igazolta, ezért az ítéletábra kötelezte az Itv. 74. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján annak megfizetésére.

S z e g e d , 2018. szeptember 19.

Dr. Szeghő Katalin sk.
a tanács elnöke

Zanócné dr Ocskó Erzsébet sk.
előadó bíró

Dr. Béri András sk.
táblabíró

